

Inicis de l'escola catalana a Santa Eulàlia

La Junta de l'APA, aleshores presidida per la Caterina Escobairó, va presentar la sol·licitud per declarar l'escola de Santa Eulàlia escola catalana.

Això es va fer en un moment força delicat, era el curs 1979-80, amb la democràcia a nivell estatal encara molt tendra. La democràcia municipal, acabada d'estrenar. Les primeres eleccions municipals postfranquistes havien sigut a final del curs anterior. La Generalitat provisional havia estat recuperada feia un any. Podem dir per tant que la societat estava en estat de xoc, encara no havia tingut temps per assimilar canvis tan ràpids. Eren temps de reclamacions a nivell autonòmic, que ara podem dir que no vam saber aprofitar, de millores laborals, s'anaven guanyant nous espais de llibertat, de progrés, de millora dels serveis...

La política de la Generalitat, encara provisional, en aquest context, va ser en principi catalanitzar escoles, ara podem dir que amb un objectiu final clar, però que van començar sense saber que es trobarien pel camí. Un primer pas va consistir en obrir la possibilitat a les escoles de declarar-se escola catalana. La sol·licitud com s'ha dit abans la va presentar l'APA durant el curs 79-80 a la Directora General d'Ensenyament Primari aleshores la Sra Sara Blasi. La resposta afirmativa va arribar ben aviat, durant el mateix curs. La iniciativa aquí, per tant, la van tenir els pares. En tot el procés, l'APA i els pares en general van tenir el protagonisme i un paper fonamental. Encara que alguns mestres i també l'Ajuntament estàvem a favor de la declaració d'escola catalana i treballàvem pel mateix objectiu, s'ha de reconèixer el paper protagonista de les famílies.

El camí ja s'havia iniciat anteriorment amb els cursos de català que finançava l'ajuntament amb mestres nomenats per Òmnium Cultural, però la resta d'àrees s'impartien encara en castellà. Aquesta inèrcia la va trencar la mestra Isabel Vila, ja que durant el curs 78-79 va fer una assignatura, concretament

les ciències socials, en català. Això volia dir: explicació en català, treballs en català i llibres en català. Efectivament els tres cursos de segona etapa, sisè, setè i vuitè d'EGB tenien uns llibres, que l'editorial Teide havia publicat en la nostra llengua.

Cal recordar també un fet força peculiar, i que a hores d'ara resultaria incompreensible, i és que la sol·licitud es va presentar a Direcció General en contra de la voluntat del director del centre i d'una part del claustre.

Molt poques escoles havien optat pel canvi, tant arreu de Catalunya com a la nostra comarca. N'hi havia dues que eren relativament properes, les escoles públiques de Sant Feliu i Castellterçol. Amb elles manteníem reunions de coordinació per tal d'anar compartint experiències i superant dificultats. Durant un temps vàrem continuar funcionant així, o sigui amb escoles dites catalanes i d'altres no.

La divisió al claustre era evident, els enfrontaments sovintejaven. En concret, deuria ser per l'octubre que, després d'uns dies de vaga, hi va haver l'intent per part de direcció de "castigar" tots els mestres pro-català. Es van adjudicar les tutories dels primers nivells a aquests mestres en contra de la seva voluntat. Els cursos superiors es farien en castellà.

Sigui per un vaga, que hi va haver convocada per aquells dies per demanar millores en ensenyament, sigui per la situació del català a la nostra escola, que va allargar la vaga un dia més, els pares van decidir convocar una concentració al pati de l'escola. Deuria ser cap a les 9 del vespre, els pares es van anar concentrant al pati que hi ha entre els edificis, que ara en podem dir antics. El pati va quedar absolutament ple. Era fosc, no hi havia megafonia, el regidor d'educació de l'ajuntament va intentar posar ordre i poder arribar a alguna conclusió, però en aquelles condicions era impossible. El descontentament de les famílies era general.

Com a conseqüència de tota aquesta pressió, el director de l'escola es va haver de fer enrere i tornar els mestres als cursos als que estaven assignats en un principi i en els que ja havien començat el curs.

Per intentar posar pau va haver de venir l'inspector, que aleshores era un tal Sr Apraiz. Va presidir una tensa reunió de claustre. La intervenció del Joan Girbau en aquella reunió, forçat a parlar en castellà, és digne d'esment. En aquestes condicions, i amb un estat d'ànim fàcil d'imaginar, es va haver de reprendre el curs.

Un canvi d'aquesta magnitud no s'improvisa fàcilment. La Generalitat provisional tenia unes primeres i petites competències, però no els recursos. Per

Sant Jordi 1982.